

LAUDATIO

În onoarea domnului **Academician Profesor universitar doctor**

Mircea DUMITRU,

cu ocazia decernării titlului de

Doctor Honoris Causa

al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

1 iulie 2025

www.uaic.ro

Stimate Domnule Academician Mircea Dumitru,
Stimate Domnule Rector,
Stimate Domnule Președinte al Senatului,
Stimate colege și stimați colegi,
Stimați invitați,

Sunt, aici și acum, în onoranta și irepetabila situație de a rosti o *Laudatio*. Onorantă este pentru toți, irepetabilă este pentru fiecare. Onorantă pentru că vor mai fi ceremonii de felul acesta, irepetabilă pentru că nimeni nu poate primi această distincție de două ori de la aceeași instituție. Și toate acestea pentru că, vorba unui fizician care a inventat și a definit termenul de „gaură neagră”, timpul este modalitatea prin care natura a făcut ca lucrurile să nu se întâmple toate deodată. Iată motivul abstract pentru care academicianul Mircea Dumitru se află în acest moment printre noi. Motivul concret este o propunere care, acceptată fiind, a făcut ca întâlnirea de față să fie cu puțință: astfel, la propunerea Departamentului de Filosofie al Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice și cu sprijinul constant al domnului Rector, Prof. univ. dr. Liviu-George Maha, s-au creat toate condițiile ca domnului Academician Prof. univ. dr. Mircea Dumitru să i se acorde titlul de *Doctor Honoris Causa* al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași ca o recunoaștere necondiționată a meritelor sale academice și civice probate de-a lungul timpului.

Academicianul Mircea Dumitru este unul dintre cei mai străluciți filosofi din România, având o reputație internațională

de necontestat în domeniul filosofiei analitice și al logicii. Un filosof român contemporan, apropiat ca preocupări, Academicianul Ilie Pârvu, nu are nici o rezervă în a aprecia că „Profesorul Mircea Dumitru este un logician eminent și un filosof analitic de mare competență, contribuind prin aceasta la afirmarea în lumea filosofică internațională a filosofiei teoretice din țara noastră, un mod al filosofiei apreciat unanim pentru valențele ei de rigoare și profunzime”. Aceasta dacă ținem seama și de faptul că, aproape ca într-un soi de compensație, „Profesorul Dumitru a făcut poate mai mult decât oricine pentru a promova cauza filosofiei analitice în România”, lucru pe care îl spune Kit Fine, unul dintre marile nume ale filosofiei contemporane de tip analitic al cărui principal continuator este considerat chiar Mircea Dumitru. Domnul profesor Dumitru este, *de facto*, un membru marcant al comunității filosofiei analitice contemporane, inclusiv prin proiectul asumat de a extinde relaționismul semantic al lui Kit Fine la metafizică, filosofia limbajului, filosofia minții și filosofia morală.

Cine, ce și cum este Mircea Dumitru?

S-a născut la București pe 14 iulie 1960, a urmat studii la Liceul de Muzică și Arte Plastice din Craiova (1967-1972) și la Liceul de Muzică nr. 1 din București (1972-1979). Între 1980-1985 urmează studii universitare la Facultatea de Istorie-Filosofie, specializarea Filosofie a Universității din București. Este doctor în Filosofie al Universității Tulane, New Orleans (mai

1998), cu o teză despre logica modală și filosofia matematicii, și doctor în Filosofie al Universității din București (iulie 1998) cu o teza despre filosofia limbajului.

Kit Fine spune într-o scrisoare-recomandare (pe care, generos, Mircea Dumitru mi-a pus-o la dispoziție dimpreună cu libertatea de a o folosi), cum că „a început cu studiul muzicii și era pe cale să urmeze o carieră ca violonist. Dar s-a hotărât - cu atât mai bine pentru filosofie și cu atât mai rău pentru muzică - să urmeze o carieră în filosofie”. Completează Andrei Pleșu într-un „Cuvânt înainte” la cartea lui Mircea Dumitru, *Lumi ale gândirii. Zece eseuri logico-metafizice*, Editura Polirom, Iași 2019, p. 11: „Nu întâmplător, primii pași în formația lui Mircea Dumitru sunt legați de universul muzicii. Ca și arhitectura, muzica e mai misterios legată de matematică, de structuri ale exactității”, de pitagoreica muzică a sferelor pe care nu o percepem distinct tocmai pentru că trăim în ea și o exprimăm prin teoria armoniei numerice. Și Mircea Dumitru conchide: „muzica este, alături de viața celor pe care-i iubesc, partea cea mai bună și frumoasă a existenței mele. Ea este forma de viață care nu are echivalent în nici o altă experiență, nici măcar în aceea strict profesională, pe care am dezvoltat-o constant, fără nici o întrerupere, timp de patruzeci de ani: filosofia și logica. Este foarte plauzibil ca înclinațiile mele muzicale timpurii, corelate cu o mare pasiune pentru matematică în anii formării mele, să mă fi condus, până la urmă, la filosofie și, mai ales, la

logică, adică la un domeniu ale cărui rigoare, simetrie, claritate și aspirație către coordonare, puritatea formei și ordine nu sunt egalate decât de trăsăturile stilistice întru totul similare ale muzicii. [...]. Am avut privilegiul unor convorbiri personale cu filosoful Kit Fine (metafizician și logician; probabil cel mai important și influent gânditor al momentului, un geniu al domeniului nostru), care este totodată un pianist și compozitor («amator») pe deplin împlinit. Din discuțiile noastre despre logică și muzică rețin două trăsături distinctive esențiale care corespund deopotrivă «stilisticii» logicii și muzicii. Fine ne spune că cea mai importantă operație logică este aceea a coordonării: a expresiilor limbajului unele cu altele, a gândurilor între ele, dar și a expresiilor lingvistice cu gândurile pe care le constituie și transmit acele expresii. Coordonarea ține și de natura intrinsecă a muzicii. Apoi, în direcția inversă, pornind de la muzică spre filosofie, logică și argumentare/raționare, Fine consideră că acumularea unei tensiuni sonore, care se rezolvă finalmente într-o cadență ce conduce firesc către încheierea piesei muzicale este esența unei bucăți muzicale, ține de natura intrinsecă a muzicii” („*Ut musica philosophia et logica* sau Pentru ce educația muzicală?”, în „Dilema Veche”, nr. 862 din 15 - 21 octombrie 2020). Am ținut neapărat să redau gândurile mai vechi, dar la fel de noi ale sărbătoritului de astăzi!

Am amintit des numele lui Kit Fine. E de zăbovit asupra legăturii dintre cei doi pentru că profilul intelectual și uman al

lui Mircea Dumitru devine astfel mult mai accesibil. Textul scrisorii-recomandare este deopotrivă măgulitor, responsabil și exact. Greutatea acestei scrisori este dată de anvergura aceuia care și-o asumă și care și-a descris propria abordare generală a filosofiei astfel: „Sunt ferm de părere că progresul real în filosofie poate veni doar din luarea în serios a bunului simț. O abatere de la bunul simț este de obicei un indiciu că a fost făcută o greșeală” (interviu acordat de Fine lui Richard Marshall sub titlul ”Metaphysical Kit”, în revista literară ”3:AM Magazine”/23 martie 2012, reluat în 8 martie 2022). Parcă ducându-i gândul mai departe, Mircea Dumitru spune în cea mai recentă apariție de la Editura Polirom, Iași 2025, cu titlul *Filosofia și limitele gândirii. Zece eseuri de Filosofie teoretică*: „Este contraproductiv să ne aventurăm pe teritoriul unor răspunsuri sau soluții iluzorii atunci când ceea ce trebuie să facem este să învățăm cum să punem întrebările bune. Dacă alegem să nu ascultăm acest avertisment, riscul este în mod evident sporirea confuziei. Iar dacă sarcina noastră este aceea de a ne lămuri care sunt interogațiile fertile în contextul cercetării conștiinței, atunci filosofia minții și, în general, buna filosofare nu sunt câtuși de puțin un lux. S-ar putea să fie chiar cheia descifrării enigmei și a misterului conștiinței”. Despre această carte scrie Adrian Miroiu în „Prefață”: „Mircea Dumitru este unul dintre puținii filosofi români care au luat în serios cerința ca filosofia să se aplece asupra unor teme foarte aplicate, cu uneltele logicii

contemporane. Cartea exemplifică într-un mod cu totul remarcabil statutul autorului de filosof profesionist, competent și racordat pe deplin la cercetările de vârf pe plan internațional. În același timp, arată cum un spirit analitic reușește să facă inteligibile susțineri abstracte și complexe chiar și unui cititor mai puțin familiarizat cu temele abordate”.

Semnătura profesorului universitar de Metafizică, Logică, Filosofia limbajului și Matematică de la New York University, Kit Fine, fost editor al *Journal of Symbolic Logic*, este urmată de o succesiune de trei titluri: FBA (“Fellow of the British Academy”), AAAS (“The American Academy of Arts and Sciences”) și “Silver Professor of Philosophy and Mathematics”, și „profesorii de argint” sunt aleși ca recunoaștere pentru numeroasele lor realizări precum și pentru angajamentul lor exemplar față de educația universitară, și doar New York University decernează un asemenea titlu academic.

Iată ce spune Mircea Dumitru despre Kit Fine într-o anume „Introducere”: „Această carte este primul volum editat despre filosofia unuia dintre cei mai importanți și profunzi filosofi contemporani. În ultimii patruzeci de ani, Kit Fine a fost unul dintre cei mai influenți și originali filosofi analitici. El a adus contribuții provocatoare și inovatoare în mai multe domenii ale filosofiei sistematice, inclusiv filosofia limbajului, metafizică și filosofia matematicii, precum și o serie de subiecte din logica filosofică precum logica modală, relevanța logică, logica esenței

și logica vagului. Toate aceste contribuții au remodelat agendele domeniilor amintite și au dat un nou impuls unui număr de dezbateri perene. [...]. Opera lui Fine este foarte apreciată de filosofii analitici datorită atât rafinamentului său tehnic, cât și pentru amploarea sa filosofică impresionantă. [...]. Impulsul lui Fine de a ieși în afara limitelor înguste ale filosofiei analitice contemporane spre a se confrunta cu o multitudine de întrebări complicate a contribuit la recunoașterea anvergurii filosofului” (Mircea Dumitru, ”Introduction: Kit Fine - A Philosopher’s Philosopher”, la *Metaphysics, Meaning, and Modality. Themes from Kit Fine*, edited by Mircea Dumitru, Oxford University Press, 2020, pp. 1, 2, 9).

Ce ne mai spune Kit Fine despre Mircea Dumitru? Ne spune că „Profesorul Dumitru a avut și are o carieră academică extraordinară de distinsă și în care ceea ce este remarcabil ține de îmbinarea armonioasă pe care o realizează între cercetarea academică pură cu o gamă de alte activități”. Spre exemplu, continuă Fine, „doctoratul său din 1998, scris sub supervizarea distinsului filosof Graeme Forbes, a tratat problema fundamentelor logicii modale. Această lucrare a precizat conexiunile dintre «fenomenul de incompletitudine» din logica modală și puterea expresivă a logicii de ordinul doi, după cum a combinat măiestria tehnică a unei zone dificile a logicii modale cu sensibilitatea acută la implicațiile sale filosofice. Lucrarea a fost publicată ulterior în limba română cu titlul *Modalitate și*

incompletitudine. Logica modală ca logică de ordin superior - cuvânt înainte de Profesor Graeme Forbes și postfață de Profesor Melvin Fitting, Editura Paideia, București, 2001, și a fost încununată cu premiul «Mircea Florian» al Academiei Române. O versiune reînnoită a acestei lucrări este în pregătire pentru editura Springer”. În „Cuvânt înainte” la aceeași lucrare, p. 10, Profesorul Forbes scrie: „Cititorul va găsi în Mircea Dumitru un ghid sigur și competent pentru acest teren accidentat și dificil”, iar Melvin Fitting scrie în „Postfață”, p. 232: „Aceasta este o carte pe care o pot citi și nespecialiștii. Investigații de genul acesta sunt importante nu pentru că demonstrează noi teoreme, ci pentru că ne oferă noi perspective asupra unor rezultate cunoscute, ceea ce ne ajută să ne rafinăm capacitatea de a discerne adevărata natură a acestora”. În termenii clarificatori ai lui Mircea Dumitru de la pp. 11-12 citim: „Scopul meu este să dau o explicație adecvată formal și clarificatoare filosofic incompletitudinii modale pe baza conceptului că logica modală este esențialmente o logică de ordinul al doilea în natura ei. Existența sistemelor modale incomplete poate fi explicată prin incompletitudinea logicii de ordinul al doilea”. Devin limpezi astfel, pe de o parte, limitele sistemelor de logică modală, după cum se pot interpreta riguros metafizic conceptele modale de necesitate și posibilitate utilizând semantica lumilor posibile și, pe de altă parte, se clarifică legătura dintre validitatea modală a enunțurilor și adevăr în cadrul logicii de ordin superior. Ideea

este aceea a conexiunii dintre incompletitudinea din logica modală și puterea expresivă a logicii de ordin superior, plecând tocmai de la faptul că logica modală este un fragment al logicii clasice de ordinul al doilea. Pe scurt, teza de doctorat dezvoltă o explicație bazată pe logica de ordinul al doilea pentru fenomenul incompletitudinii în logica modală.

După lucrarea asupra fundamentelor logicii modale, Profesorul Dumitru și-a extins aria de cercetare în multe alte domenii ale filosofiei. Putem împărți această arie de cercetare în patru direcții principale pe care le prezint pe scurt.

1. Contribuții în logica filosofică și filosofia limbajului care includ lucrări despre ficțiune și "empty terms", necesitate și formă logică, "belief attribution", abordări relaționale ale semanticii și normativitatea logicii și, adept al exceptionalismului cu privire la statutul epistemologic și metodologic al logicii ca știință, Mircea Dumitru conchide: „logica se bucură de un gen de poziție excepțională care îi conferă un caracter distinctiv și aparține și o face singulară în familia mai largă a cercetărilor raționale ale lumii” (studiu apărut în volumul colectiv *Acta Philosophica Fennica*, Hansaprint, Helsinki, 2020, p. 63, în fapt o întâlnire anuală a Institutului Internațional de Filosofie co-găzduit de Universitatea din Helsinki și Societatea Filosofică din Finlanda). Câteva alte precizări: sintagmele, "empty terms" și "belief attribution" par destul de

prețioase, în realitate ele sunt instrumente elementare ale logicii filosofice și filosofiei limbajului. Prin "empty terms" înțelegem un mesaj care pare să nu transmită vreun sens, iar "belief attribution"/„atribuire a credinței” sunt utilizări ale propozițiilor de forma „N crede că s”, unde N este o frază nominală iar s o propoziție. Proprietățile lor semantice și logice au fost dezbătute sub ipoteza că o relatare a credințelor/„beliefs”, se va transfera asupra altor atitudini propoziționale cum ar fi dorința, cunoașterea sau frica. Cea mai mare parte a dezbaterii se concentrează pe două probleme: dacă "belief"/„credința” implică o relație, pe de o parte, și cum diferă între ele așa-numitele atribuiri *de re* și *de dicto*, pe de altă parte, teme frecvente în lucrările lui Mircea Dumitru. Frege și Russell au inspirat cele mai multe dezbateri despre atribuirea credințelor și atribuțiile de credință și care oferă un punct central pentru dezbaterile dintre russellieni, fregeeni și alții. În filosofia limbajului, Mircea Dumitru explorează modul în care limbajul natural exprimă adevărurile modale, relația dintre expresiile lingvistice și structurile metafizice, modalitățile în care expresiile referențiale și modale funcționează în enunțuri și cum enunțurile pot reflecta adevărurile fundamentale ale realității. Tema este aceea a fragmentării sensului iar teza este la intersecția filosofiei limbajului cu filosofia minții.

2. Există, în rândul al doilea, lucrări în alte domenii ale filosofiei teoretice. Acestea includ texte despre Wittgenstein cu privire la conceptul de necesitate și depășirea acestuia, abolirea logicii și filosofia matematicii, apoi contribuția lui Gödel la dezvoltarea logicii modale și implicațiile teoremei de incompletitudine pentru concepția algoritmică a minții. De asemenea, este examinat rolul experimentului în filosofie (sau filosofia între analiză conceptuală și experiment, între *a priori* și experiment) și explicația conștiinței fenomenale, despre realism și antirealism, ca să nu mai vorbim despre studiile mai degrabă de istorie a filosofiei cu privire la autopredicație și unitatea virtuților în dialogul *Protagoras* al lui Platon sau problema substanței și *philiai* la Aristotel. Mircea Dumitru, spre pildă, arată cum *philia* este relaționată noțiunii de substanță individuală în studiul din volumul colectiv *Love as Common Ground* editat de Paul Stuart Fiddes, profesor de teologie sistematică la Universitatea din Oxford și fost președinte al Facultății de Teologie de la Oxford (și el FBE - "Fellow of the British Academy"), volum apărut la prestigioasa Lexington Books în 2021. Reamintesc aici volumul *Metaphysics, Meaning, and Modality. Themes from Kit Fine*, editat și cu o introducere de Mircea Dumitru, apărut la Oxford University Press în

2020, cu precizarea că este primul volum colectiv care adună studii originale despre gândirea unuia dintre cei mai importanți filosofi contemporani, fiecare studiu al unui contributor fiind urmat în partea a doua de un comentariu detaliat al lui Kit Fine.

3. Există, în al treilea rând, lucrări cu o deschidere larg umanistă. Acestea includ studii asupra rolului științelor umaniste în învățământul superior și semnalează îndeosebi textul „Sfârșitul umanioarelor? De ce mai avem încă nevoie de educație umanistă în universități?”, apărut în volumul *Filosofia în universitatea contemporană*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2017. Citez: „Fără să conștientizăm, trăim o «criză tăcută», după cum ne avertizează Nussbaum (Martha Nussbaum, *Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities?*, Princeton University Press, 2010, p. 14; autoarea predă etică și drept la University of Chicago. Specialistă în filosofia antică greacă și romană, în filosofie politică, etică, la rândul-i FBE - ”Fellow of the British Academy” și AAAS - ”The American Academy of Arts and Sciences”, este astăzi apreciată drept unul dintre cei mai prolifici și mai influenți intelectuali publici la nivel mondial), în care guvernele și decidenții politici, motivați de o greșită pedagogie socială și culturală, pun semnul egalității între

creșterea economică și dezvoltarea personalității umane”. De asemenea, aflăm studii asupra naturii democrației și a relației tensionate dintre aceasta, știință și adevăr în condițiile în care suntem martorii asaltului epistemofob asupra noțiunilor de „adevăr obiectiv” sau „cunoaștere bazată pe dovezi”. Mircea Dumitru pleacă de la premisa că științele naturii nu se opun științelor umaniste, nu de opoziție este vorba ci de alianță, o „nouă alianță”, de „metamorfoza științei”, asta ca să reiau titlul unei celebre cărți a lui Ilya Prigogine (cu Prigogine și-a dat doctoratul în fizică Radu Bălescu, fizician belgian de origine română, membru de onoare al Academiei Române din 1990, moare în 2006 la Drobeta Turnu Severin, contribuții importante în termodinamică, mecanică statică, procese ireversibile, teoria plamei, ecuații cinetice) și Isabelle Stengers. Sorin Vieru scria în „Postfața” la *Explorări logico-filosofice*, Editura Humanitas, București, 2004, referindu-se la așa ceva: „Cartea *Explorări logico-filosofice* prezintă interes și este reprezentativă în două privințe. În primul rând, pentru că oferă, prin opt studii de specialitate, de largă respirație, o imagine a marelui potențial tematic de care dispune astăzi «logica filosofică», demers care poate fi caracterizat în egală măsură ca fiind de sursă logică și adresă filosofică, dar și de sursă filosofică și adresă logică; în alți termeni, este vorba de o filosofie convertită în

logică și de logică convertită în filosofie. În al doilea rând, cartea este reprezentativă pentru creația remarcabilă a unui filosof român specializat în logică. Profesorul Mircea Dumitru este un participant activ în miezul vieții noastre de idei și se numără printre cei care atestă legătura dintre filosofie, știință și viață, legătura necesitând o perpetuă reconfirmare, cu fiecare progres al cunoașterii”.

4. În fine, există printre lucrările lui Mircea Dumitru, unele cu un accent pedagogic mai pronunțat. Aceasta includ șaptesprezece traduceri în limba română a unor texte importante din filosofia analitică, un manual de *Logică și argumentare* pentru elevii de liceu la care este co-autor, precum și editarea și îngrijirea mai multor volume colective.

*

*

*

Ei bine, nu e nici o îndoială că Profesorul Mircea Dumitru este filosoful român contemporan cel mai cunoscut și apreciat în lumea filosofică, și nu doar analitică, internațională. Zece volume de autor, alte volume deja trimise spre editare sau în pregătire, peste cincizeci de studii în volume colective, peste o sută de studii și articole, bună parte în limba engleză și în reviste străine de luat în seamă, numeroase studii introductive, peste douăzeci de traduceri de studii și volume din autori

consacrați în metafizică, logică filosofică și filosofia limbajului (selectez câteva nume: Chisholm, Nozick, Wittgenstein, Newton-Smith, Kripke, Quine, Nagel), zeci de studii, recenzii și note în reviste de specialitate din țară și peste două sute de participări la congrese, sesiuni de comunicări, școli de vară și seminarii. În amintitul „Cuvânt înainte”, Andrei Pleșu mai scria: „Mircea Dumitru reprezintă, în România, o parcelă a gândirii contemporane, mai puțin frecventată de marele public, fie el și interesat de «metafizică». E vorba de latura, așa spune, «geometrică» a spiritului: logică, filosofie analitică, semantică, cu alte cuvinte tot ce ține de metabolismul *de substrat* al căutării filosofice, de temeiul procedural al elaborării și formulării ideilor. Cititorul nu trebuie să se sperie de ceea ce pare jargon de specialitate. Dacă se lasă provocat, va descoperi voluptăți filosofice noi, rezultate din degustarea rigorii, a construcției logice, a unei interogații despre sens de altă coloratură decât aceea a gândirii speculative tradiționale”.

Remarcabil este faptul că, alături de această extrem de productivă carieră academică, Profesorul Dumitru a reușit să urmeze o carieră administrativă de excepție. A fost Decan al Facultății de Filosofie (2000-2008), Prorector (2008-2011), Rector al Universității din București din 2011 până în 2019 și Ministru, timp în care a implementat reforme de care era nevoie și s-a opus ferm ingerințelor și presiunilor politice de orice fel. Avea dreptate Academicianul Ilie Pârvu: „Într-o societate

românească mai rațională, efectele programelor și proiectelor sale ar fi determinat un alt nivel al performanțelor științifice și culturale ale cercetării și învățământului”. A ocupat, de asemenea, numeroase poziții instituționale importante în întreaga lume. Acestea includ președinția „Societății Europene de Filosofie Analitică” din 2011 până în 2014, președinția „Institutului Internațional de Filosofie” din 2017 până în 2021 și, cel mai recent, conducerea executivă a „Comisiei Fulbright pentru România”. De asemenea, a fost și este în continuare „Visiting Professor” la multe universități prestigioase din țări europene (Finlanda, Franța), din SUA (la CUNY și New York University) și din China (Beijing Normal University și Shaanxi Normal University, X’an, China). Este Profesor la Facultatea de Filosofie a Universității din București, membru corespondent (din 2014) și membru titular al Academiei Române (din 2021), iar din mai 2022 este Vicepreședinte al Academiei Române. Din 2021 este Președinte al Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române și Director al Institutului de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române și, din 2024, Președinte al CNATDCU.

Pentru activitatea desfășurată pe varii planuri - academic, științific, civic -, Profesorul Mircea Dumitru a primit relevante însemne ale recunoașterii naționale și internaționale: este *Doctor Honoris Causa* al mai multor universități din țară și din străinătate, precum și laureatul unor premii, distincții și ordine

de stat, dintre care amintesc Ordinul „Bernardo O’Higgins”, în grad de Mare Ofițer conferit de Președintele Republicii Chile (în 2005), Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavaler (în 2019) și „Ordre du Merit” conferit de Președintele Franței (în 2021).

Profesorul Mircea Dumitru a colaborat pe componenta de educație-cercetare de-a lungul timpului (instituțional, în comisii de susținere publică a tezelor de doctorat, comisii de concurs, conferințe, dezbateri științifice etc.), colaborează și, sunt convins, va colabora în continuare cu Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice și cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, ceremonia de astăzi fiind dovada acestei continuități.

Filosoful Kit Fine își încheie scrisoarea adresată lui Mircea Dumitru cu următoarele cuvinte: „Cineva s-ar putea întreba dacă nu cumva Profesorul Dumitru, cu toată modestia lui, nu este o singură persoană, ci trei oameni mergând sub un singur nume”.

Domnule Academician Mircea Dumitru, titlul de *Doctor Honoris Causa*, care ne preaonorează pe noi și, vrem să credem, onorează și pe Domnia Voastră de vreme ce ați acceptat propunerea, se fundamentează pe o multiplă recunoaștere:

- a calității de înaltă ținută a cercetării științifice;
- a performanțelor în domeniile frecventate (logică formală, logică filosofică, filosofia limbajului, filosofia minții și a relaționării acestora cu metafizica și ontologia);

- a capacității originale de interpretare într-un domeniu în care originalitatea nu e bine văzută și, când e bine văzută, e rară;
- a spiritului analitic și critic deosebit de rafinate;
- a dispoziției argumentative în domeniile frecventate;
- a noutății metodologice recunoscute în plan internațional;
- a excepționalismului în filosofie, educație și management academic;
- a întăririi solidarității academice în promovarea și apărarea principiilor integrității academice și în susținerea necondiționată a educației umaniste.

Mulțumindu-vă pentru toate acestea pe care le-am spus și pentru toate celelalte pe care nu am avut timp să le spun, dar pe care le cred și le prețuiesc deopotrivă, în numele comunității academice de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, odată cu acordarea titlului de *Doctor Honoris Causa* adaug urarea: *vitam longam vivas, crescas, floreas, excellentissime et reverendissime professor* Mircea Dumitru.

Comisia de elaborare a *Laudatio*

Președinte:

Prof. univ. dr. **Liviu-George MAHA**

Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Membri:

Prof. univ. dr. **Ovidiu-Gabriel IANCU**

Președintele Senatului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Academician **Viorel BARBU**

Președintele Secției de Științe Matematice a Academiei Române;
Președinte Academia Română, Filiala Iași

Prof. univ. dr. **Vasile IȘAN**

Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

Conf. univ. dr. **Romeo ASIMINEI**

Decanul Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice

Prof. univ. dr. **Anton ADĂMUȚ**

Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice

Prof. univ. dr. **Ioan-Alexandru TOFAN**

Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice

Curriculum Vitae

Acad. Prof. univ. dr., Dr. h. c. mult. **Mircea DUMITRU**

Facultatea de Filosofie, Universitatea din București

Vicepreședinte al Academiei Române

Fellow, Academia Europaea

Președinte al Secției de Filosofie, Teologie și Studii Religioase,

Academia Europa

Director, Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin

Rădulescu-Motru”

al Academiei Române

Director Executiv, Comisia Fulbright

Date personale

Nume: Mircea DUMITRU

Data și locul nașterii: 14 iulie 1960, București

Naționalitate: română

Stare civilă: căsătorit, doi copii

Loc de muncă: Universitatea București

Profesia: profesor universitar

Funcții: Vicepreședinte al Academiei Române

Director, Institutul de Filosofie și Psihologie

„Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române

Director Executiv, Comisia Fulbright, România

Studii

1998 mai: Ph.D. Tulane University, New Orleans, Louisiana, S.U.A. Titlul dizertației doctorale - *On Incompleteness in Modal Logic. An Account Through Second-Order Logic*, conducător științific Profesor Dr. Graeme Forbes. (Genealogia bazată pe conducători de doctorat: Graeme Forbes, Christopher Peacocke, Michael Dummett, Elisabeth Anscombe, Ludwig Wittgenstein, Frank Ramsey, Bertrand Russell).

1998 iulie: Doctor în Filosofie, Universitatea București. Titlul tezei de doctorat - *Lois crede că ... Neo-fregeanism și neo-russellianism în semantica atribuirii de atitudini propoziționale și a referinței directe*, conducător științific Prof. Dr. Ștefan Georgescu.

1994 - 1998: doctorand, Tulane University, New Orleans, Louisiana, S. U. A.

1989 - 1998: doctorand, Universitatea din București.

1985 iulie: Lucrare de Diplomă, Facultatea de Filosofie, Universitatea București. Titlul tezei de licență - „Dinamica cunoașterii științifice. O abordare metaepistemologică”, conducător științific Prof. Dr. Mircea Flonta, membru corespondent al Academiei Române.

1980 - 1985: student, Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Filosofie-Istorie, Universitatea din București.

1979 iulie: Diploma de Bacalaureat, Liceul de muzică nr. 1, București.

1972 - 1979: elev, Liceul de Muzică nr. 1, București.

1967 - 1972: elev, Liceul de Muzică și Arte Plastice, Craiova.

Experiența academică științifică

2022 - : Vicepreședinte al Academiei Române.

2021 (27 octombrie) - : Membru titular al Academiei Române.

2021 - : Președinte al Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române.

2021 - : Director Onorific, Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române.

2019 - 2022: Honorary Professor, Shaanxi Normal University, Xi'an, China.

2017 - 2022: Visiting Professor, Beijing Normal University, China.

2017 - 2021: Președinte, *International Institute of Philosophy*, Paris.

2019 - : Fellow, *Academia Europaea*.

2014 - : membru corespondent al Academiei Române.

2011 - 2014: Președinte al *Societății Europene de Filosofie Analitică*.

2013, iunie: profesor invitat, Universitatea din Helsinki.

2012, mai: profesor invitat, curs PhD, Universitatea din Helsinki.

2011 - 2019: Rector, Universitatea din București.

2011, mai: profesor invitat, curs PhD, Universitatea din Helsinki.

2010, mai: profesor invitat, curs PhD, Universitatea din Helsinki.

2009, februarie - martie: profesor invitat, curs MA, Universitatea „Jean Moulin”, Lyon 3, Franța.

2005 - : conducător de doctorat, domeniul Științe Umaniste, Filosofie.

2004 - : profesor universitar, Universitatea București, Facultatea de Filosofie, Departamentul de Filosofie Teoretică și Logică.

1999 - 2004: conferențiar universitar, Universitatea București, Facultatea de Filosofie, Catedra de Filosofie Teoretică și Logică.

2001, ianuarie - mai: Adjunct Assistant Professor și Visiting Scholar, Department of Philosophy, New York University.

1998 - 2001: Fellow, *New Europe College*, București.

1996 - 1999: lector universitar, Universitatea București, Facultatea de Filosofie, Catedra de Filosofie Teoretică și Logică.

1999, septembrie: Visiting Scholar, The Graduate School and University Center of The City University of New York.

1999, martie: Visiting Scholar, Department of Philosophy and Religion, The University of Tulsa, Tulsa, Oklahoma, U.S.A.

1994 - 1998: Teaching Assistant, Department of Philosophy, Tulane University, New Orleans, Louisiana, S.U.A.

1993-1994: Fulbright Junior Scholar, Department of Philosophy, Tulane University, New Orleans, Louisiana, S.U.A.

1990 - 1996: asistent universitar, Universitatea București, Facultatea de Filosofie, Catedra de Filosofie Teoretică și Logică.

1990: redactor principal II, Editura Humanitas, București.

1988 - 1990: asistent universitar suplinitor, Institutul Politehnic București, Catedra de Filosofie.

1987 - 1988: profesor-instructor, Casa Pionierilor, Buftea, sectorul agricol Ilfov.

1985 - 1987: profesor stagiar, Școala generală nr. 241, Lipia-Gruuiu, sectorul agricol Ilfov.

Experiență academică administrativă

2022 - : Vicepreședinte al Academiei Române.

2021 - : Director, Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române.

2020 - : Vice-Președinte al CG al CNATDCU.

2020 - : Director executiv, Comisia Fulbright România - U.S.A.

2017 - 2019: Rector, Universitatea din București.

2016, iulie - 2017, ianuarie: Ministru, Ministerul Educației Naționale și al Cercetării Științifice.

2016 ianuarie - 2016, iulie: Președinte suspendat al Comisiei de Filosofie a CNATDCU; membru al CNATDCU.

2016, iulie - 2017, ianuarie: Rector, suspendat, Universitatea din București.

2011, decembrie - 2016, iulie: Rector, Universitatea din București.

2012 - 2016: membru CNATDCU.

2010 - 2012: Președinte, Panelul nr. 5, Științe umaniste și Arte, CNATDCU.

2008 - 2011: prorector, Universitatea din București.

2008: șef de catedră, Catedra de Filosofie Teoretică și Logică, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București.

2005 - 2011: membru în Comisia de Filosofie pentru concursuri didactice a CNATDCU.

2004 - 2008: decan, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București.

2000 -2004: decan, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București.

1999 - 2000: prodecan, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București.

Granturi și burse

2010 - 2011: manager de proiect, Grant post-doctoral, „Științe socio-politice”.

2008 - 2011: Grant POS-DRU - „Școli doctorale în România”. Coordonator pentru domeniul științelor sociale și umaniste.

2007 - 2010: membru în echipa de cercetare a grantului Idei II - „Raționalitate în spațiul public”. Director de grant Prof. Dr. Romulus Brâncoveanu.

2006: membru în echipa de cercetare a IHPST-CNRS, Franța - „Logique et langage. Modelisation logique”. Director de grant Prof. Dr. Gabriel Sandu.

2003-2005: director de Grant CNCSIS, „Concepte, reprezentare, conținut mental. Teme în fundamentele filosofice ale științelor cognitive”.

2004, februarie – 2004 iulie: NECLINK fellowship, *New Europe College*, Institute for Advanced Study, București.

2003, februarie – 2003 iulie: NECLINK fellowship, *New Europe College*, Institute for Advanced Study, București.

2001, ianuarie – 2001 mai: grant al Băncii Mondiale.

1998 - 2001: RELINK fellowship, *New Europe College*, Institute for Advanced Study, București.

1994 - 1998: bursă doctorală, Tulane University, New Orleans, Louisiana, S.U.A.

1993 - 1994: bursă Fulbright, Tulane University, New Orleans, Louisiana, S.U.A.

1991: bursă Institutul Goethe, Düsseldorf, Germania.

Domenii de specializare și cercetare

Logică filosofică, Filosofia limbajului, Metafizica analitică a modalității.

Domenii de competență, predare și interes

Logică filosofică, Logică simbolică, Filosofia limbajului, Metafizica modalităților, Epistemologie, Filosofia minții și a conștiinței.

Premii, distincții, medalii

Premiul „Mircea Florian” al Academiei Române, 2001, pentru lucrarea *Modalitate și incompletitudine. Logica modală ca logică de ordin superior*, cu un cuvânt înainte de Profesor Dr. Graeme Forbes, Tulane University, New Orleans, S.U.A. și o postfață de Profesor Dr. Melvin Fitting, City University of New York, Editura Paideia, București, 2001.

Ordinul „Bernardo O’Higgins”, în grad de Mare Ofițer, conferit de Președintele Republicii Chile, iulie 2005.

Ordinul „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, Patriarhia Română, 4 februarie 2015.

Doctor Honoris Causa, Universitatea „Petru Maior”, Târgu Mureș, 25 mai 2017.

Medalia Universității „Petru Maior”, 25 mai 2017.

Medalia de Onoare Dr. Wilhelm Filderman „Răsplată după merit”, 21 iulie 2017.

Diplomă de Excelență, Comisia Națională a României pentru UNESCO, 16 noiembrie 2018.

Doctor Honoris Causa, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 18 decembrie 2018.

Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavaler, 28 noiembrie 2019.

Individual Performance Excellence Award, Confucius Institute Headquarters, China, 10 decembrie 2019.

Doctor Honoris Causa, A.S.E. București, 2020.

Doctor Honoris Causa, Universitatea Tehnică, Cluj-Napoca, 2020.

„Ordre du Merit”, conferit de Președintele Franței, 2021.

Doctor Honoris Causa, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 2022.

Doctor Honoris Causa, Universitatea de Vest, Timișoara, 27 septembrie, 2024.

Limbi străine cunoscute

Engleză: citit - foarte bine; vorbit - foarte bine; scris - foarte bine.

Franceză: citit - bine; vorbit - mediu; scris - mediu.

Germană: citit - mediu.

Afilieri profesionale

Honorary Professor, Shaanxi Normal University, Xi'an, China, 2019 -2022.

Fellow, Academia Europaea, 2019 -

Visiting Professor, Beijing Normal University, Beijing, China, 2017 - 2022.

Președinte, *International Institute of Philosophy*, Paris, 27 sept. 2017 - 2021.

Membru corespondent al Academiei Române, din 26 sept. 2014.
Președinte al *European Society for Analytic Philosophy*, 2011-2014.

Membru în comitetul de organizare (de program) al "The 8th European Congress of Analytic Philosophy", Universitatea din București, 28 august - 2 septembrie 2014.

Membru în comitetul de organizare (de program) al "The 7th European Congress of Analytic Philosophy", Universitatea din Milano, septembrie 2011.

Membru în comitetul de organizare (de program) al "The 22nd World Congress for Philosophy", Universitatea Națională Seul, Seul, Coreea de Sud, 30 iulie - 5 august, 2008; moderator al secțiunii „Filosofia științelor cognitive”.

Membru în comitetul de organizare (de program) al "The 6th European Congress of Analytic Philosophy", Jagellonian University, Institute of Philosophy, 21 - 26 august, 2008, Cracovia, Polonia; moderator al unei conferințe a profesorului Gabriel Sandu.

Președinte al *Asociației Române de Filosofie Analitică*, 2011 -

Membru al *Advanced Reasoning Forum*, 1999 -

Membru al *International Institute of Philosophy*, Paris, din 2009.

Membru al board-ului științific al *New Europe College*, 2002.

Iași, 1 iulie 2025